

ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ άρχισε τη σταδιακή εφαρμογή του θεσμού του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου, το οποίο βασίζεται:

1. Στο Πρόγραμμα Διακυβέρνησης του Προέδρου κ. Τάσσου Παπαδόπουλου.
2. Στο Αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σύγκλισης 2006 - 2010.
3. Στο Στρατηγικό Σχέδιο για ένταξη στην Ευρωζώνη.
4. Στο Εθνικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισαβόνας.
5. Στις επιδιώξεις του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 2007 - 2013.

Στρατηγική επιδίωξη παραμένει η δημοσιονομική εξυγίανση, η οποία στοχεύει στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους, ώστε να ικανοποιούνται οι πρόνοιες του αναθεωρημένου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και τα κριτήρια σύγκλισης της Συνθήκης του Μάαστριχτ. Η μείωση του δημόσιου χρέους επιδιώκεται να φτάσει σε τέτοια επίπεδα, ώστε να διασφαλίζεται η μακροχρόνια βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών.

Μέσω του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου επιδιώκεται η υιοθέτηση σύγχρονου θεσμικού πλαισίου ώστε να επιτυγχάνεται:

1. ΕΛΕΓΧΟΣ του ρυθμού αύξησης των δημόσιων δαπανών και μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων σε μόνιμη βάση.
2. ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ προτεραιοτήτων.
3. ΑΝΑΚΑΤΑΝΟΜΗ των δαπανών προς όφελος της ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.

Το **Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο** βασίζεται σε προβλέψεις για τα δημόσια έσοδα, τις οποίες ετοιμάζει το Υπουργείο Οικονομικών.

Με βάση τις προβλέψεις για τα δημόσια έσοδα, τους στόχους και τις προτεραιότητες του Κυβερνητικού Προγράμματος, το Υπουργικό Συμβούλιο, θα καθορίζει **Ανώτατα Όρια Δαπανών** για κάθε Υπουργείο για τρία συνεχή χρόνια.

Οι δαπάνες Υπουργείων των οποίων οι αρμοδιότητες εμπίπτουν στις προτεραιότητες πολιτικής της Κυβέρνησης μπορούν να αυξάνονται με υψηλότερους ρυθμούς από αυτούς των μέσων όρων και οι δαπάνες Υπουργείων που δεν εμπίπτουν στις προτεραιότητες Πολιτικής να αυξάνονται με μικρότερους ρυθμούς ή και να μειώνονται. Ως εκ τούτου οι προτεραιότητες της Κυβέρνησης καθορίζονται και ιεραρχούνται, ενισχύοντας τη δυνατότητα για καλύτερο προγραμματισμό στην προώθηση έργων και την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη.

Με βάση τις στρατηγικές επιδιώξεις προωθείται η ανακατανομή των δημοσίων δαπανών προς όφελος των αναπτυξιακών και κοινωνικών τομέων, δηλαδή στην ανάπτυξη των τομέων της **Έρευνας και Καινοτομίας**, της **Υγείας**, της **Παιδείας**, των **Κοινωνικών Παροχών**, της **Ενέργειας** και του **Περιβάλλοντος**, καθώς και σε **έργα υποδομής**. Η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί έως το τέλος της νέας προγραμματικής περιόδου.

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου για την τριετία 2007-2009 και με ποσοστό αύξησης 6% για τα επόμενα τέσσερα χρόνια 2010 - 2013, οι συνολικές αναπτυξιακές δαπάνες υπολογίζονται ως ακολούθως:

Αναπτυξιακές Δαπάνες*

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
£431,6 εκ.	£484,7 εκ.	£515,5 εκ.	£546,4 εκ.	£579,2 εκ.	£614 εκ.	£650,8 εκ.

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Γραφείο Προγραμματισμού

Συνολικά για την περίοδο 2007 – 2013 προβλέπονται αναπτυξιακές δαπάνες **£3.822,2 δις ή €6.599,7 δις**. Ενδεικτικός κατάλογος μεγάλων έργων στη διάρκεια του νέου Σχεδίου Ανάπτυξης, δίνεται στο Παράρτημα 2.

*Πρόσθετα έργα, προωθούνται με χρηματοδότηση από δάνεια.

Κοινοτικοί Πόροι προς την Κύπρο για την Περίοδο 2007-2013

Στο πλαίσιο της κατανομής του Προϋπολογισμού της Ε.Ε., δεσμεύτηκε για την Κύπρο ποσό **€822,6 εκ.**, για την Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013, που έχει κατανεμηθεί ως ακολούθως:

€492,6 εκ. για την ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ και ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
€119,8 εκ. για την ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ και ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ
€162,5 εκ. για την ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
€19,7 εκ. για την ΑΛΙΕΙΑ
€28 εκ. για την ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

[Τα ποσά αυτά αντιπροσωπεύουν μόνο 12% περίπου των προβλεπόμενων αναπτυξιακών δαπανών της Κύπρου]

[Στους Πίνακες του Παραρτήματος 3 παρουσιάζεται ενδεικτικός κατάλογος των κυριότερων έργων, που προτείνεται να συγχρηματοδοτηθούν από κονδύλια της Ε.Ε. ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, στη διάρκεια του νέου Σχεδίου Ανάπτυξης]

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

[ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ]

Διαδικασία Αναπτυξιακού Προγραμματισμού

ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ του Υπουργικού Συμβουλίου, αρ. 62.585 ημερ. 5.9.2005, το **Γραφείο Προγραμματισμού** έχει τη συνολική ευθύνη και τον γενικό συντονισμό για την ολοκλήρωση της ετοιμασίας του **Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης (ΣΣΑ)** και των άλλων **Προγραμματικών Εγγράφων**.

Για την έγκαιρη και αποτελεσματική διεκπεραίωση της όλης εργασίας έχει συσταθεί Επιτροπή Σχεδίου Ανάπτυξης, της οποίας προεδρεύει ο Γενικός Διευθυντής του Γραφείου Προγραμματισμού. Μέλη είναι οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων Οικονομικών, Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Παιδείας και Πολιτισμού, Συγκοινωνιών και Έργων και Υγείας.

Με βάση και τους Κανονισμούς της Ε.Ε. απαιτείται η ουσιαστική συμμετοχή στην προετοιμασία των Προγραμματικών Εγγράφων, που αφορούν συγχρηματοδότηση από την Ε.Ε. όλων των εμπλεκόμενων φορέων, περιλαμβανομένων και των αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των κοινωνικών εταίρων, καθώς και μη κυβερνητικών οργανώσεων. Γι' αυτόν το λόγο έχει συσταθεί **Συμβουλευτική Επιτροπή Προγραμματισμού**, στην οποία συμμετέχουν οι αρμόδιοι φορείς και της οποίας ο ρόλος είναι συμβουλευτικός, ως προς το περιεχόμενο του Σχεδίου Ανάπτυξης και των Προγραμματικών Εγγράφων, που θα υποβληθούν στην Ε.Ε.

Το Γραφείο Προγραμματισμού σε μια προσπάθεια να εμπλέξει όσο το δυνατό περισσότερους φορείς στην ετοιμασία του Σχεδίου, ακολουθώντας τις ευρωπαϊκές πρακτικές, διοργάνωσε για πρώτη φορά, **Δημόσιο Διάλογο** για το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης, σε όλες τις πόλεις και επαρχίες της ελεύθερης Κύπρου, κατά την περίοδο από 25 Ιανουαρίου έως 15 Μαρτίου 2006.

Συγκεκριμένα σε συνεργασία με τις Επαρχιακές Διοικήσεις και τους Τοπικούς Αναπτυξιακούς Φορείς, πραγματοποιήθηκαν συγκεντρώσεις στις επαρχίες Πάφου, Λεμεσού, Λάρνακας και Αμμοχώστου και αφορούσαν όλους τους **Άξονες Ανάπτυξης** του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης. Επίσης, διοργανώθηκαν εξειδικευμένες συναντήσεις στη Λευκωσία, σε συνεργασία με τις οργανώσεις ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΚΕΒΕ, ΕΚΑ.

Το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης εγκρίθηκε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Προγραμματισμού, σε συνεδρία της στις 24 Μαΐου 2007.

Διαδικασία Παρακολούθησης της Εφαρμογής

ΒΑΣΙΚΗ ΑΔΥΝΑΜΙΑ στη διαδικασία Προγραμματισμού είναι η έλλειψη μηχανισμών παρακολούθησης της εφαρμογής του Σχεδίου και της αναπροσαρμογής του σε πιθανές αλλαγές στα κοινωνικο-οικονομικά δεδομένα.

Το κενό εντοπίστηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες και επιβεβαιώθηκε από την Έκθεση που ετοίμασε η ομάδα SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management) με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε.* Σύμφωνα με την Έκθεση υπάρχει κενό μεταξύ του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης, το οποίο θέτει τους μακροπρόθεσμους στόχους της Οικονομίας και του ετήσιου Προϋπολογισμού, που πραγματοποιεί τους άμεσους στόχους. Όπως αναφέρει η Έκθεση, «χωρίς στενή σύνδεση μεταξύ του ΣΣΑ και του ετήσιου Προϋπολογισμού, υπάρχει ο κίνδυνος τα δύο έγγραφα να παραμείνουν μια δήλωση επιθυμιών, (a statement of desires, rather than a clear and well thought out plan of action, designed to deliver a set of strategic policy objectives for the island»).

Η Έκθεση θεωρεί ότι, απαιτείται αλυσιδωτή σχέση («chain relationship») ανάμεσα στο μακροπρόθεσμο Στρατηγικό Σχέδιο και τον ετήσιο Προϋπολογισμό, που θα επιτευχθεί μέσω του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΜΔΠ) που

βρίσκεται στα αρχικά στάδια της εφαρμογής του. («There should be a stronger and clearer linkage between the Strategic Plan, the Convergence Programme, the development expenditure and the ordinary expenditure. Nothing should be included in the development budget that does not reflect the requirements of the Strategic Plan»).

Το Γραφείο Προγραμματισμού, σύμφωνα με την Έκθεση, πρέπει να διασφαλίζει ότι οι μακροπρόθεσμοι στόχοι που τέθηκαν στο ΣΣΑ, θα αντικατοπτρίζονται στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο, δηλαδή στα μεσοπρόθεσμα στρατηγικά σχέδια που θα ετοιμάζουν τα Υπουργεία.

* «SIGMA: Public Internal Financial Control in Cyprus, October 2006»

Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου αρχίζει σταδιακά από το 2007, με την αξιοποίηση επιτυχημένων πρακτικών σε αριθμό χωρών μελών της Ε.Ε. (Σουηδία, Ολλανδία, Βρετανία, Γερμανία, κλπ.). Βασικές επιδιώξεις είναι η υιοθέτηση ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου, ώστε να επιτυγχάνεται:

(1) ΕΛΕΓΧΟΣ του ρυθμού αύξησης των δημόσιων δαπανών και μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων σε μόνιμη βάση.

(2) ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ προτεραιοτήτων

(3) ΑΝΑΚΑΤΑΝΟΜΗ των δαπανών προς όφελος της ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.

(4) ΕΥΕΛΙΞΙΑ στα Υπουργεία, ώστε να προσαρμόζονται στις αλλαγές, αλλά και να ιεραρχούν τις προτεραιότητές τους. Η έμφαση θα μετατεθεί από τον έλεγχο, στη διευκόλυνση της διοίκησης και της επίτευξης στόχων.

Το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) θα βασίζεται σε προβλέψεις για τα δημόσια έσοδα, για τα επόμενα τρία χρόνια, τις οποίες θα ετοιμάζει το Υπουργείο Οικονομικών. Με βάση αυτές τις προβλέψεις, τους στόχους και τις προτεραιότητες του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης, το Υπουργικό Συμβούλιο θα καθορίζει Ανώτατα Όρια Δαπανών για κάθε Υπουργείο (ΑΟΔΥ) για τρία συνεχή χρόνια. Οι δαπάνες Υπουργείων των οποίων οι αρμοδιότητες εμπίπτουν στις προτεραιότητες πολιτικής της Κυβέρνησης, μπορούν να αυξάνονται με σημαντικά υψηλότερους ρυθμούς από αυτούς των μέσων όρων, ενώ οι δαπάνες άλλων Υπουργείων, που δεν

εμπίπτουν στις προτεραιότητες, να αυξάνονται με μικρότερους ρυθμούς ή και να μειώνονται.

Στο πλαίσιο των δαπανών (ΑΟΔΥ) που θα κατανέμονται σε κάθε Υπουργείο, έκαστος πολιτικός προϊστάμενος θα καθορίζει και θα ιεραρχεί τις προτεραιότητες του Υπουργείου/Υπηρεσίας του, ενισχύοντας τη δυνατότητα για καλύτερο Προγραμματισμό στην προώθηση έργων και την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη. Μέσα από το ΜΔΠ θα ενισχυθεί η αυτονομία των Υπουργείων, με τη διασφάλιση, υπό κάποιες προϋποθέσεις, της δυνατότητας μεταφοράς των αδαπάνητων πιστώσεων στο επόμενο οικονομικό έτος, καθώς και πιστώσεων μεταξύ ομοειδών κονδυλίων δαπανών, κατά το ίδιο οικονομικό έτος.

Η αποκέντρωση και η αυτονομία που θα παρέχεται μέσα από το ΜΔΠ, θα συνοδεύεται από τη δέσμευση κάθε Υπουργείου για επίτευξη συγκεκριμένων και απτών στόχων, οι οποίοι θα μπορούν να αξιολογηθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά την υποβολή έκθεσης αξιολόγησης. Αυτοί οι στόχοι πρέπει να κωδικοποιούνται με βάση τις προσδοκίες των πολιτών σε συγκεκριμένα θέματα, όπως π.χ. μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων κατά Χ% έως το 2010, μείωση του αριθμού των μαθητών σε κάθε τάξη κατά Ψ%, μείωση των θανάτων από καρκίνο του μαστού κατά 20%, κτλ.

Οι συγκεκριμένοι στόχοι που θα βασίζονται στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης και οι οποίοι θα τυχάνουν αναθεώρησης κάθε τρία με πέντε χρόνια, θα καθορίζονται στην τελική τους μορφή από το Γραφείο Προγραμματισμού και τα εμπλεκόμενα Υπουργεία. Με τον καθορισμό των

στόχων θα προϋπολογίζονται οι δαπάνες, ενώ θα παρατίθεται ανάλυση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων, που θα προκύψουν από τις επιπλέον/αυξημένες δαπάνες.

Με περιοδικές εκθέσεις αξιολόγησης του Γραφείου Προγραμματισμού θα κρίνεται η προσπάθεια για επίτευξη των στόχων στα χρονικά και οικονομικά πλαίσια, που έχουν τεθεί, ενώ τυχόν εξοικονομήσεις κατά τη διάρκεια του τριετούς χρονικού ορίου θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν, υπό κάποιες προϋποθέσεις, σε άλλα προγράμματα των ίδιων Υπουργείων ή και να μετακυλιστούν χρονικά.

Οι εκθέσεις αυτές, θα λαμβάνονται υπόψη, για την ετοιμασία του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου.

Η επιτυχής εφαρμογή του πρώτου ΜΔΠ βασίζεται στην κατάλληλη προετοιμασία των εμπλεκόμενων Υπουργείων/Ανεξάρτητων Υπηρεσιών/Τμημάτων, αλλά και την ορθή ετοιμασία του ΜΔΠ. Επειδή, όμως, η πλήρης εφαρμογή του ΜΔΠ δεν προβλέπεται να ολοκληρωθεί πριν από το 2009, χρειάζεται μια ενδιάμεση διευθέτηση για την παρακολούθηση της εφαρμογής του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης. Έτσι, αφού το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη στρατηγική της Λισαβόνας αποτελεί Μεσοπρόθεσμο Στρατηγικό Σχέδιο, η παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΣΑ θα γίνεται μέσα από τους μηχανισμούς παρακολούθησης της Στρατηγικής της Λισαβόνας, που έχει επανέλθει στην αρμοδιότητα του Γραφείου Προγραμματισμού.

Όπως είναι γνωστό, λειτουργούν διάφορες Επιτροπές που παρακολουθούν την πρόοδο στην εφαρμογή των μέτρων, που

περιλαμβάνονται στη Λισαβόνα και ετοιμάζουν ετήσια έκθεση. Το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα **αναπροσαρμόζεται** συνεχώς για να περιληφθούν νέα Έργα και Προγράμματα, που προωθούν οι διάφορες Υπηρεσίες. Επίσης για την καλύτερη εφαρμογή του Προγράμματος αυτού έχουν αρχίσει να ετοιμάζονται μετρήσιμοι δείκτες για καλύτερη αξιολόγηση της προόδου.

Πρόσθετα η εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης θα παρακολουθείται και μέσα από την πρόοδο των άλλων Προγραμμάτων, που το συνθέτουν, όπως π.χ. του Προγράμματος Διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας, καθώς και των Προγραμματικών Εγγράφων για τα συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. έργα.

Είναι προφανές ότι έχουν τροχοδρομηθεί οι διαδικασίες και για μεσοπρόθεσμο στρατηγικό προγραμματισμό, που θα αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ ΣΣΑ και ετήσιου Προϋπολογισμού, γεγονός που συμβάλλει και στην εφαρμογή του μακροπρόθεσμου προγραμματισμού, που ως εκ της φύσεώς του, δεν μπορεί να περιέχει λεπτομέρειες που απαιτούνται, όπως συγκεκριμένα μέτρα, χρονοδιαγράμματα, ποσά και κατανομή ευθυνών.

Η όλη προσπάθεια θα εμπλουτίζεται και από τις εμπειρίες που αποκτώνται από τη διαχείριση των Διαρθρωτικών Ταμείων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

**Εισηγήσεις που Προέκυψαν
από το Δημόσιο Διάλογο**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

**Ενδεικτικός Κατάλογος Μεγάλων Έργων
στο Νέο Σχέδιο Ανάπτυξης**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

**Κυριότερα Ενδεικτικά Έργα
που προτείνονται για συγχρηματοδότηση
από Κονδύλια της Ε.Ε.**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Εισηγήσεις που Προέκυψαν από το Δημόσιο Διάλογο

Ο **Ι ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ** εισηγήσεις που προέκυψαν από τον ευρύτατο **Δημόσιο Διάλογο**, που οργάνωσε το Γραφείο Προγραμματισμού, από τις 25 Ιανουαρίου έως τις 15 Μαρτίου 2006, σε όλες τις πόλεις, με συγκεντρώσεις και συμμετοχή όλων των αρμόδιων φορέων και παραγόντων, είναι οι ακόλουθες:

1 Η ΑΝΑΓΚΗ ετοιμασίας Σχεδίου για τη Νήσο (Island Plan) που να καθορίζει σφαιρικά και ορθολογικά, στη βάση επιστημονικών δεδομένων, τις ενδεδειγμένες αναπτύξεις που πρέπει να προωθηθούν σε κάθε περιοχή, για ισόρροπη κοινωνικο-οικονομική, χωροταξική, πολεοδομική και περιβαλλοντική ανάπτυξη (Αειφόρος Ανάπτυξη).

Ζητήθηκε:

(α) Η φορολόγηση περιοχών που αποκτούν υπεραξία, είτε από τον καθορισμό νέων πολεοδομικών ζωνών είτε από την εκτέλεση έργων υποδομής στην περιοχή, για να αποζημιώνονται όσοι επιβαρύνονται από την ανάπτυξη.

(β) Η παροχή αντισταθμιστικών μέτρων για μείωση της αντίδρασης των κατοίκων στην ανεξέλεγκτη ανάπτυξη, ιδίως για μη ελκυστικά έργα, όπως οι χώροι υγειονομικής ταφής αποβλήτων.

(γ) Σε όλες τις επαρχίες τονίστηκε η ανάγκη ισόρροπης ανάπτυξης και μείωσης της εξάρτησης από τον

τουρισμό και ζητήθηκε, τα βασικά έργα υποδομής να κατανέμονται ισότιμα στις επαρχίες και στις κοινότητες. Ενδεικτικά έγινε αναφορά για τη γεωγραφική κατανομή των σχολών ανώτατης εκπαίδευσης, όπως της **Σχολής Καλών Τεχνών στη Πάφο**, της **Ξενοδοχειακής Ανώτερης Σχολής στην Αμμόχωστο** και της κεντρικής σχολής του **Ανοικτού Πανεπιστημίου στη Λάρνακα**. Χαιρετίστηκε η απόφαση για εγκατάσταση του **Τεχνολογικού Πανεπιστημίου** Κύπρου στη Λεμεσό.

2 Η ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ της συνεργασίας μεταξύ γειτονικών δήμων και κοινοτήτων (συμπλεγματοποίηση) για να διευκολυνθούν στη διεκδίκηση και απορρόφηση κονδυλίων από την Ε.Ε., και στη γενικότερη εκτέλεση έργων.

3 Η ΑΝΑΓΚΗ άμεσης προώθησης μέτρων για στήριξη της υπαίθρου και ιδιαίτερα των ορεινών περιοχών. Υποβλήθηκε αίτημα για δημιουργία **Νέας Περιφέρειας Τροόδους**, για να προωθεί τα κοινά προβλήματα όλων των ορεινών χωριών.

Ζητήθηκε:

Η κατασκευή δρόμων προς τις αγροτικές περιοχές και η βελτίωση των κοινωνικών και διοικητικών υπηρεσιών. (Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη.)

4 Η ΑΝΑΓΚΗ διαμόρφωσης το συντομότερο δυνατό ολοκληρωμένης πολιτικής για τους ξένους εργάτες, σε συνδυασμό με την προώθηση της εργοδότησης καλά εκπαιδευμένου επιτόπιου προσωπικού, σε σημαντικούς τομείς, όπως ο Τουρισμός και οι παραϊατρικές υπηρεσίες. Επισημάνθηκε, μεταξύ άλλων ότι, η μαζική απασχόληση ξένου εργατικού δυναμικού στην τουριστική βιομηχανία, έχει βλάψει το τουριστικό προϊόν.

5 Η ΕΝΕΡΓΟΤΕΡΗ εμπλοκή των πολιτών στις διαδικασίες διαμόρφωσης και άσκησης πολιτικής.

Ζητήθηκε:

Περισσότερη ενημέρωση και στήριξη από το Κράτος για την προώθηση μελετών για εξειδικευμένα προβλήματα, που απασχολούν κοινότητες ή άλλες οργανωμένες ομάδες.

6 Η ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις. Οι υφιστάμενες θεωρούνται χρονοβόρες και καταντούν αποτρεπτικές στην ανάληψη πρωτοβουλίας και έργων.

Ζητήθηκε:

(α) Η λήψη μέτρων για ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας, όπως είναι η δημιουργία του μονοθυρικού κέντρου εξυπηρέτησης (one-stop shop) του Φορέα Στήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (Μ-ΜΕ) και του Φορέα Προώθησης Ξένων Επενδύσεων.

(β) Η αλλαγή του Περί Πτωχεύσεων Νόμου, για να αποφεύγεται η

ανασύσταση εταιριών με τους ίδιους μετόχους, δηλ. όσοι επιχειρηματίες κηρύσσονται σε πτώχευση, μόνο υπό όρους να δικαιούνται να δημιουργήσουν νέα επιχείρηση στον ίδιο τομέα. Να εισαχθεί ποινή και να αναθεωρηθεί ο τρόπος εκτέλεσης ενταλμάτων, για να αυξηθεί η είσπραξη και παράλληλα οι επηρεαζόμενοι να μη καταφεύγουν στην παραοικονομία για να εισπράξουν αυτά που τους οφείλουν.

7 Η ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ της Κύπρου ως Κέντρου Προσφοράς Υψηλού Επιπέδου Υπηρεσιών Υγείας και Παιδείας, συμπεριλαμβανομένης και της δημιουργίας ιατρικής σχολής.

8 Η ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, ιδιαίτερα των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων.

Τονίστηκε σε αρκετές περιπτώσεις:

(α) Το υψηλό κόστος εξασφάλισης πρώτης κατοικίας για τα νέα ζευγάρια. Ζητήθηκε η ανέγερση κατοικιών από το Κράτος, καθώς και η παραχώρηση οικοπέδων και δανείων με ευνοϊκά κριτήρια.

(β) Στην Πάφο τονίστηκε το μεγάλο πρόβλημα από τη διαμονή στην πόλη μεγάλου αριθμού ξένων. Οι αυτόχθονες αποτελούν πλέον μειοψηφία στην πόλη τους, δεδομένου ότι εκεί ζουν πολλοί ξένοι, νόμιμα ή παράνομα, καθώς και αιτητές πολιτικού ασύλου, που δημιουργούν μεγάλη αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα και πολλά κοινωνικά προβλήματα, τα οποία όμως, δεν αντιμετωπίζονται σφαιρικά, γι' αυτό χρειάζεται συντονισμένη δράση πολλών κρατικών υπηρεσιών.

(γ) Ζητήθηκε να βοηθηθούν οι τοπικές αρχές και οι εθελοντικές οργανώσεις, να αυξήσουν τη δραστηριοποίησή τους στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

(δ) Έγινε εισήγηση, οι κοινωνικές παροχές να μη στηρίζονται σε οικονομικά κριτήρια, γιατί αδικούνται οι μισθωτοί έναντι αυτοεργοδοτούμενων, που δεν αποκαλύπτουν τα ακριβή εισοδήματά τους.

9 Η ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής. Εθελοντικές οργανώσεις ζήτησαν ανάμιξη σε περιβαλλοντικές δράσεις όπως π.χ. στην ανακύκλωση.

10 Η ΠΡΟΩΘΗΣΗ μέτρων που να δημιουργήσουν ευελιξία στην αγορά εργασίας, σε συνδυασμό με κοινωνικά μέτρα στήριξης των εργαζομένων, που θα βρεθούν στην ανεργία. Μια σημαντική εισήγηση είναι η σύνδεση του επιδόματος ανεργίας με την υποχρέωση για κατάρτιση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Ενδεικτικός Κατάλογος Μεγάλων Έργων στο Νέο Σχέδιο Ανάπτυξης*

- Βελτίωση των Δημόσιων Μεταφορών.
- Κατασκευή Χώρων Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων για τις Επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας-Αμμοχώστου.
- Αναβάθμιση του συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων.
- Κατασκευή και λειτουργία κέντρου διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων και χώρων ταφής αμιαντούχων υλικών.
- Αποκατάσταση των χώρων σκυβαλότοπων, που καταργούνται.
- Κατασκευή ιχθυόσκαλας και νέων αλιευτικών καταφυγίων.
- Σχέδιο για αξιοποίηση του εκθεσιακού και συνεδριακού χώρου από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων, στη Λευκωσία.
- Ίδρυση Μεγάλου Πολιτισμού, Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου και Κρατικού Θεάτρου στη Λευκωσία, με τη μέθοδο Συνεργασίας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Public Private Partnership).
- Ολοκλήρωση της δημιουργίας ανισόπεδων κόμβων στον παρακαμπτήριο δρόμο Λεμεσού (συμπληρώθηκε η κατασκευή της γέφυρας του κόμβου Πολεμιδιών και Λιμανιού και έχει αρχίσει η αναβάθμιση των άλλων 4 κόμβων σε ανισόπεδους, που θα συμπληρωθεί σταδιακά έως το 2008).
- Επέκταση του Δρόμου που συνδέει το Λιμάνι Λεμεσού με τον Αυτοκινητόδρομο Λεμεσού – Πάφου.
- Κατασκευή νέας αίθουσας επιβατών στο Λιμάνι Λεμεσού από την Αρχή Λιμένων.
- Αναμόρφωση του Παλιού Λιμανιού Λεμεσού. Το έργο περιλαμβάνει τη μετατροπή του λιμανιού σε Ψαρολίμανο, διαμόρφωση πλατείας, εστιατόρια και ταβέρνες, καφετέριες και μπαρ, χώρο εκθέσεων, σύγχρονη ψαραγορά, καταστήματα, γραφεία, γυμναστήριο, φάρο, πλωτή σκηνή, καθώς και πεζόδρομο, ποδηλατόδρομο και χώρους στάθμευσης.
- Κατασκευή Μαρίνας στη Λεμεσό με τη μέθοδο συνεργασίας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Public Private Partnership). Το έργο αφορά την ανάπτυξη, λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του χώρου, που εφάπτεται του Παλιού Λιμανιού και δυτικά.

*Νοείται ότι τα πολεοδομικά και οδικά έργα, τα σχολικά κτίρια και οι αθλητικές εγκαταστάσεις, τα αποχετευτικά λυμάτων στα χωριά, τα υδατικά έργα, κ.ά., θα συνεχίσουν να εκτελούνται σε συνεχή βάση, με εθνικούς πόρους.

- Ανάπτυξη του Τεχνολογικού Πάρκου.
- Συμπλήρωση της υποδομής για τη λειτουργία του ΤΕΠΑΚ, στην παλιά πόλη της Λεμεσού.
- Αναβάθμιση του Διεθνούς Αερολιμένα Λάρνακας και μετατροπή του σε διεθνή υπερσύγχρονο αερολιμένα, με τη μέθοδο συνεργασίας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Public Private Partnership). Το νέο κτίριο επιβατών θα εξυπηρετεί με το τέλος της πρώτης φάσης 7,5 εκ. επιβάτες τον χρόνο και με το τέλος της δεύτερης φάσης 9 εκ. επιβάτες ετήσια.
- Επέκταση της Μαρίνας Λάρνακας και ανάπτυξη του Λιμανιού με μετατροπή του σε σύγχρονο λιμάνι εξυπηρέτησης επιβατικών και εμπορικών πλοίων, με τη μέθοδο συνεργασίας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Public Private Partnership). Παράλληλα θα γίνουν οικιστικές, εμπορικές και τουριστικές αναπτύξεις.
- Κατασκευή Ενεργειακού Κέντρου στο Βασιλικό, με τη μέθοδο συνεργασίας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Public Private Partnership). Μεταφορά εταιρειών πετρελαιοειδών στο Βασιλικό και αξιοποίηση του υφιστάμενου χώρου στη Λάρνακα.
- Κατασκευή νέου κτιρίου επιβατών στον Αερολιμένα Πάφου με δυνατότητα εξυπηρέτησης 2,7 εκ. επιβατών ετήσια, με τη μέθοδο συνεργασίας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Public Private Partnership). Το νέο κτίριο επιβατών θα είναι υψηλών προδιαγραφών, με σύγχρονες διευκολύνσεις προς τους επιβάτες.
- Συνέχιση της υλοποίησης των έργων που εντάσσονται στο Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Πανεπιστημιούπολης του Πανεπιστημίου Κύπρου (κτιριακές εγκαταστάσεις Σχολής Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης, Γενικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών, Κοινωνικών Δραστηριοτήτων, Κέντρου Πληροφόρησης και Βιβλιοθήκης, Πολυτεχνικής Σχολής και Σχολής Βιολογίας).
- Κατασκευή Μαρίνας στην Πάφο με τη μέθοδο συνεργασίας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Public Private Partnership). Το έργο αφορά την ανάπτυξη, λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης στη περιοχή Πότιμα, στην Κισσόνεργα. Παράλληλα θα γίνουν οικιστικές, εμπορικές και τουριστικές αναπτύξεις.

- Κατασκευή του δρόμου Πάφου – Πόλης Χρυσοχούς με τη μέθοδο συνεργασίας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Public Private Partnership) που θα έχει μήκος 30,5 χλμ. και περιλαμβάνει τον παρακαμπτήριο Πόλης, που θα έχει μήκος 3,3 χλμ., την πρόσβαση προς Λατοί (1,8 χλμ.) καθώς και τη σύνδεση Μεσόγης – Τσάδας, που θα έχει μήκος 4 χλμ. Συνολικά περιλαμβάνει εννέα ανισόπεδους κόμβους, επτά κοιλαδογέφυρες και δύο σήραγγες.
- Κατασκευή Μαρίνας στη ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου (Αγία Νάπα) με τη μέθοδο συνεργασίας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Public Private Partnership). Το έργο αφορά την ανάπτυξη, λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του χώρου στην Αγία Θέκλα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Κυριότερα Ενδεικτικά Έργα που Προτείνεται να συγχρηματοδοτηθούν από τα Κονδύλια της Ε.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1

Επιχειρησιακά Προγράμματα που θα Συγχρηματοδοτηθούν
από Κοινοτικούς Πόρους

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα¹

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο,
Κοινωνική Συνοχή¹

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης²

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας²

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

¹ Στην περίπτωση των προγραμμάτων αυτών, οι πίνακες περιλαμβάνουν καταλόγους έργων, τα οποία είναι ενδεικτικά.

² Στην περίπτωση των προγραμμάτων αυτών, οι πίνακες περιλαμβάνουν μέτρα, τα οποία υποδιαιρούνται σε διάφορα καθεστώτα/δράσεις, που και επίσης είναι ενδεικτικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΟΥΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (€ ΕΚ.)	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (€ ΕΚ.)	ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (€ ΕΚ.)	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (€ ΕΚ.)	ΣΥΝΟΛΟ (€ ΕΚ.)
1. Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα	492,6	86,9	*	*
2. Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο, Κοινωνική Συνοχή	119,8	29,9	*	*
3. Αγροτική Ανάπτυξη	162,5	162,5	124,9**	450
4. Αλιεία	19,7	19,7	*	*
5. Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία	28	*	*	*

* Δεν έχουν καθοριστεί ακόμη.

** Το ύψος της ιδιωτικής συμμετοχής είναι ενδεικτικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

[ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ]

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1:

**[ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ]****Ειδικός Στόχος:****Συμβολή στην εναρμόνιση της Κύπρου με το κοινοτικό κεκτημένο
στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων**

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Δημιουργία χώρων ολοκληρωμένης διαχείρισης των στερεών οικιακών απορριμμάτων και διαμετακομιστικών σταθμών.
- Αποκατάσταση υφιστάμενων χώρων απόθεσης αποβλήτων.
- Δημιουργία χώρου για τη συλλογή και διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων.
- Δράσεις για εξορθολογισμό και μείωσης παραγωγής στερεών αποβλήτων.

Ειδικός Στόχος:**Συμβολή στην διαχείριση των υγρών αποβλήτων και των υδάτινων πόρων**

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Κατασκευή αγωγών για τη συλλογή και μεταφορά λυμάτων αντλιοστασίων και σταθμών επεξεργασίας λυμάτων, δεξαμενών αποθήκευσης επεξεργασμένου ύδατος, κεντρικών αγωγών διάθεσης ύδατος, κλινών ξήρανσης επεξεργασμένης λάσπης.
- Έργα αξιοποίησης ανακυκλωμένου νερού
- Διεξαγωγή μελετών για αναδιάρθρωση της υδατικής πολιτικής
- Αντικατάσταση υδρευτικών δικτύων.

Ειδικός Στόχος:**Αύξηση της συνεισφοράς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
στο ενεργειακό ισοζύγιο**

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Εγκατάσταση συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού ή θέρμανσης από ηλιακούς συλλέκτες σε δημόσια κτίρια.
- Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στοιχείων σε δημόσια κτίρια, περιλαμβανομένων των σχολείων.
- Ανάπτυξη συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, με αξιοποίηση της ηλιακής ισχύος μέσω της δημιουργίας ηλιοθερμικών σταθμών.

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:
[ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ]

Ειδικός Στόχος:
Επέκταση/Αναβάθμιση Λιμενικών Υποδομών

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Εκβάθυνση λιμένων και βελτίωση/σταθεροποίηση υφιστάμενων κρηπιδωμάτων ή δημιουργία νέων

Ειδικός Στόχος:
Επέκταση / Αναβάθμιση Οδικών Υποδομών

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Κατασκευή και αναβάθμιση αυτοκινητοδρόμων, τμημάτων των Διευρωπαϊκών Δικτύων, που οδηγούν προς τις πύλες εισόδου της χώρας.

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3:

[ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ]**Ειδικός Στόχος:****Ενίσχυση της Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Διευκόλυνση της Καινοτομίας**

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Δημιουργία / αναβάθμιση ερευνητικών υποδομών σε ανεξάρτητα ερευνητικά κέντρα
- Στήριξη ερευνητικών δραστηριοτήτων/προγραμμάτων σε στοχευμένους τομείς
- Δημιουργία δικτύων επιχειρήσεων και ερευνητικών κέντρων για ανάπτυξη βιομηχανικής έρευνας.
- Δημιουργία πόλων καινοτομίας (π.χ. Τεχνολογικού Πάρκου), για εγκατάσταση ερευνητικών κέντρων και εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων.
- Κίνητρα για πρόσβαση σε χρηματοδότηση καινοτόμων επιχειρήσεων
- Υποστήριξη των ΜΜΕ για την αγορά καινοτόμων συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών.
- Προγράμματα εκπαίδευσης / μετεκπαίδευσης ερευνητών / νέων ερευνητών, Προγράμματα ανταλλαγής ερευνητών μεταξύ ερευνητικών και παραγωγικών φορέων και δράσεις ενίσχυσης και εξειδίκευσης του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα

Ειδικός Στόχος:**Διάχυση της Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών**

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Η διασύνδεση υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων, η εγγραφή και ταυτοποίηση πολιτών, η εφαρμογή της ηλεκτρονικής υπογραφής, η ασφαλής πρόσβαση πολιτών σε κυβερνητικές υπηρεσίες και η αυτόματη διακίνηση πληροφοριών μεταξύ συστημάτων.
- Η παροχή των υπηρεσιών μέσω διαδικτύου τόσο της κεντρικής διοίκησης (π.χ. υπηρεσίες του Τμήματος Κτηματολογίου, οι υπηρεσίες του αρχείου πληθυσμού) όσο και της τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Η ανάπτυξη συστημάτων για την υποβολή δικαιολογητικών για την εγγραφή εταιριών μέσω διαδικτύου
- Η δημιουργία Κυβερνητικής Βάσης Πληροφοριών
- Η εφαρμογή ηλεκτρονικών διαδικασιών στη διενέργεια διαγωνισμών του Δημοσίου.
- Η εφαρμογή ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην τοπική αυτοδιοίκηση
- Η παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας
- Η παροχή κινήτρων στις επιχειρήσεις για την διάχυση του ηλεκτρονικού εμπορίου

Ειδικός Στόχος:**Ενίσχυση των υποδομών δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης**

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Υποδομές / Εξοπλισμός για την επέκταση και λειτουργία δημόσιων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Εξοπλισμός για εφαρμογή συστημάτων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4:
[ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ]

Ειδικός Στόχος:
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τομέων της μεταποίησης και των υπηρεσιών

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Κίνητρα για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στους τομείς των υπηρεσιών και της μεταποίησης.
- Κίνητρα για αειφόρο εμπλουτισμό και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.
- Κίνητρα για αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Ειδικός Στόχος:
Στήριξη των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Σχέδιο στήριξης επιχειρήσεων νέων
- Σχέδιο στήριξης επιχειρήσεων γυναικών
- Δημιουργία εγγυοδοτικού οργανισμού

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5:

[ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ]**Χωρική Παρέμβαση: Αστικές Περιοχές****Ειδικός Στόχος:****Αναζωογόνηση Αστικού Περιβάλλοντος και Προώθηση της Επιχειρηματικότητας**

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Χωροταξικός και αστικός σχεδιασμός, (π.χ. ετοιμασία Χωροταξικού Σχεδίου, Σχεδίων Ανάπτυξης, Σχεδίων Περιοχής)
- Αναπλάσεις πλατειών και ελεύθερων χώρων
- Αναπλάσεις παραδοσιακών πυρήνων ή πυρήνων τουριστικού ενδιαφέροντος εντός αστικών περιοχών
- Ανάπτυξη εναλλακτικών τρόπων διακίνησης σε επιλεγμένα τμήματα αστικών περιοχών (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, κλπ)
- Δημιουργία χώρων πρασίνου και πάρκων και «διαδρόμων πρασίνου» σύνδεσης εντός των περιοχών και /ή σύνδεσης με τον υπόλοιπο πολεοδομικό ιστό
- Δημιουργία «διαδρόμων» σύνδεσης του ιστορικού κέντρου με τα αναδυόμενα οικονομικά κέντρα των πόλεων
- Διευκόλυνση της πρόσβασης στις υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα
- Κίνητρα για τις επιχειρήσεις για εγκατάσταση σε υποβαθμισμένες αστικές περιοχές

Ειδικός Στόχος:**Η ανάδειξη πολιτιστικών πόρων και η δημιουργία πολιτιστικών και κοινωνικών υποδομών**

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Δημιουργία πολιτιστικών και άλλων παρεμφερών υποδομών μεγάλης εμβέλειας και πολυλειτουργικού χαρακτήρα
- Ανάδειξη πολιτιστικών μνημείων για προσέλκυση επισκεπτών και την ανάδειξη πολιτιστικών πόρων
- Ενίσχυση ανεξάρτητων ή ενδονοσοκομειακών κέντρων /υποδομών παροχής εξειδικευμένης δευτεροβάθμιας ή/και τριτοβάθμιας φροντίδας στα μεγάλα αστικά κέντρα στα πλαίσια ενός ορθολογικού συστήματος παροχής υψηλής ποιότητας φροντίδας υγείας.

Ειδικός Στόχος:**Η δημιουργία βιώσιμου συστήματος μεταφορών**

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Μελέτες
- Η αναβάθμιση του συστήματος των μέσων μαζικής μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένης της απαραίτητης υποστηρικτικής υποδομής για τη διακίνηση τους καθώς και εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μεταφορών
- Η βελτίωση τμημάτων του αστικού οδικού δικτύου και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις.
- Η σύνδεση των αεροδρομίων με τα αστικά κέντρα με δημόσιες συγκοινωνίες.

Χωρική Παρέμβαση: Περιοχές της Υπαίθρου**Ειδικός Στόχος:****Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης**

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Παροχή κινήτρων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την προώθηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού της υπαίθρου
- Προβολή του τουριστικού προϊόντος της υπαίθρου

Ειδικός Στόχος:**Ανάπτυξη ορεινών περιοχών και βελτίωση της προσβασιμότητας**

- Ετοιμασία ρυθμιστικών σχεδίων για περιοχές της υπαίθρου στα πλαίσια του χωροταξικού σχεδιασμού.
- Υλοποίηση έργων που απορρέουν από τα Διαχειριστικά Σχέδια των περιοχών ΦΥΣΗ 2000 και στοχεύουν στην δημιουργία ήπιων οικονομικών δραστηριοτήτων στις περιοχές αυτές (π.χ. κέντρα περιβαλλοντικής πληροφόρησης, διευκολύνσεις για επισκέπτες).
- Έργα δομημένου περιβάλλοντος (π.χ. πλατείες, πολιτιστικά κέντρα) σε ορεινές περιοχές, με υψόμετρο μεγαλύτερο των 500 μέτρων.
- Αναβάθμιση των επαρχιακών κύριων δρόμων, ιδιαίτερα στις περιοχές της υπαίθρου που δεν επωφελούνται από το αναβαθμισμένο πρωτεύον οδικό δίκτυο κυρίως των ορεινών περιοχών και προώθηση της χρήσης των δημόσιων συγκοινωνιών.
- Διεύρυνση της χρησιμοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στις περιοχές αυτές.
- Αναβάθμιση/ενίσχυση της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας στην ύπαιθρο και ιδιαίτερα στις απομακρυσμένες ορεινές περιοχές

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

[ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ]

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1:

**[ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑ]**

Ειδικός Στόχος:

Προώθηση της Δια Βίου Μάθησης κυρίως μέσω της αναβάθμισης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός του Συστήματος Μαθητείας
- Βελτίωση του Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
- Ενίσχυση της Εκπαίδευσης σε Υποβαθμισμένες Περιοχές
- Ανάπτυξη Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων
- Βελτίωση των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Ενίσχυση των Δραστηριοτήτων και Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης για Ενήλικες

Ειδικός Στόχος:

Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις ανάγκες της αγοράς και του παραγωγικού / οικονομικού περιβάλλοντος και σύνδεση τους με την τριτοβάθμια εκπαίδευση

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Καθοδήγηση και Εφαρμογή Προγραμμάτων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού στις Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις (1-4 εργαζόμενους)
- Βελτίωση της Διαχείρισης Ανθρώπινων Πόρων και της Παραγωγικότητας των ΜΜΕ
- Διασύνδεση Πανεπιστημίων με τον Επιχειρηματικό Κόσμο
- Κατάρτιση σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας στο Χώρο Εργασίας
- Εισαγωγή Καλών Πρακτικών στην Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού στις Επιχειρήσεις

Ειδικός Στόχος:

Αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του δημόσιου τομέα και των παρεχόμενων υπηρεσιών

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Αναδιοργάνωση Υπηρεσιών Δημόσιας Διοίκησης που σχετίζονται άμεσα με τις πολιτικές απασχόλησης, κοινωνικής συνοχής και εκπαίδευσης
- Κατάρτιση του προσωπικού της Δημόσιας Υπηρεσίας
- Κατάρτιση του Ιατρικού Προσωπικού στα πλαίσια της Βελτίωσης του Συστήματος Υγείας και της Μακροπρόθεσμης Ιατρικής Φροντίδας

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:

[ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ]

Ειδικός Στόχος:

Αύξηση του εργατικού δυναμικού και της απασχόλησης των γυναικών

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Προγράμματα κατάρτισης για την απόκτηση των απαραίτητων προσόντων και δεξιοτήτων για τις γυναίκες που επιθυμούν να ενταχθούν/επανενταχθούν στην αγορά εργασίας, σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας,
- Τοποθέτηση γυναικών σε επιχειρήσεις για να αποκτήσουν εργασιακή πείρα, σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων επιχορήγησης κοινωνικής φροντίδας για γυναίκες που επιθυμούν να συμμετάσχουν στην αγορά εργασίας και δυσκολεύονται λόγω φροντίδας εξαρτώμενων,
- Πιλοτικό Πρόγραμμα Υπηρεσιών φροντίδας για τους ηλικιωμένους και για άτομα με αναπηρίες με τη χρήση νέων υποστηρικτικών εργαλείων τεχνολογίας,
- Δράσεις που προωθούν την εφαρμογή ευέλικτων μορφών απασχόλησης.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή σχεδίου πιστοποίησης προτύπων εργοδοτών που εφαρμόζουν καλές πρακτικές για την ισότητα των φύλων.

Ειδικός Στόχος:

Αύξηση του εργατικού δυναμικού και της απασχόλησης των νέων

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Προγράμματα κατάρτισης για ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων των ανέργων 18-30 ετών σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων και δεξιοτήτων στις ΤΠΕ, της αναζήτησης εργασίας, των δεξιοτήτων επικοινωνίας κλπ.
- Προγράμματα κατάρτισης για βελτίωση της απασχολισιμότητας των ανέργων 31 ετών και άνω.
- Τοποθέτηση ανέργων 18-30 ετών σε επιχειρήσεις, ούτως ώστε να αποκτήσουν την απαραίτητη εργασιακή πείρα.
- Τοποθέτηση ανέργων 31 ετών και άνω σε επιχειρήσεις για να αποκτήσουν εργασιακή πείρα, σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Ειδικός Στόχος:

Διεύρυνση και αναβάθμιση της λειτουργίας των θεσμών της αγοράς εργασίας

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Ολοκλήρωση του Δικτύου Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και περαιτέρω αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός της.

Ειδικός Στόχος:

Αύξηση των οικονομικά ενεργών και απασχολούμενων ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Σχέδια ενθάρρυνσης των επιχειρήσεων για πρόσληψη ατόμων ευάλωτων ομάδων πληθυσμού
- Προγράμματα ενδυνάμωσης της απασχολησιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων και ενσωμάτωσης τους στην αγορά εργασίας.
- Προγράμματα εργασιακής αποκατάστασης και κοινωνικής ενσωμάτωσης ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού
- Προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε μετανάστες και σε ξενόγλωσσους κατοίκους Κύπρου.

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3:

[ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ]

Ειδικός Στόχος:

Διασφάλιση αποτελεσματικού και αποδοτικού συστήματος διαχείρισης και υλοποίησης των παρεμβάσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Ενδεικτικές κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- Εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση
- Μελέτες - Αξιολόγηση - Δημοσιότητα

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1:

**[ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ]**

ΜΕΤΡΟ 1.1: Εκπαίδευση, πληροφόρηση και διάδοση της γνώσης

ΜΕΤΡΟ 1.2: Ενίσχυση πρώτης εγκατάστασης γεωργών

ΜΕΤΡΟ 1.3: Πρόωρη συνταξιοδότηση αγροτών

ΜΕΤΡΟ 1.4: Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών από τους γεωργούς και τους δασοκαλλιεργητές

ΜΕΤΡΟ 1.5: Εκσυγχρονισμός των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων

Καθεστώς 1.5.1: «Επενδύσεις στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις»

Καθεστώς 1.5.2: «Παροχή ενισχύσεων για επενδύσεις για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και διαχείριση των αποβλήτων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»

ΜΕΤΡΟ 1.6: Προστιθέμενη αξία στα γεωργικά και δασοκομικά προϊόντα. Δημιουργία και εκσυγχρονισμός μονάδων μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων

ΜΕΤΡΟ 1.7: Χωροταξική κτηνοτροφική ανάπτυξη

ΜΕΤΡΟ 1.8: Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα των τροφίμων και δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης των προϊόντων στο πλαίσιο συστημάτων για την ποιότητα των τροφίμων

Καθεστώς 1.8.1: «Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα των τροφίμων»

Καθεστώς 1.8.2: «Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης των προϊόντων στο πλαίσιο συστημάτων για την ποιότητα των τροφίμων»

ΜΕΤΡΟ 1.9: Ενθάρρυνση σύστασης και λειτουργίας Ομάδων Παραγωγών/Ενώσεων Ομάδων Παραγωγών

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:

[ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ]

ΜΕΤΡΟ 2.1: Παροχή εξισωτικών πληρωμών σε μειονεκτικές περιοχές και περιοχές Natura 2000

ΜΕΤΡΟ 2.2: Αγροπεριβαλλοντικές υποχρεώσεις

Καθεστώς 2.2.1: «Αγροπεριβαλλοντικές υποχρεώσεις στα οινοποιήσιμα αμπέλια»

Καθεστώς 2.2.2: «Ανάληψη αγροπεριβαλλοντικών υποχρεώσεων στις πατάτες»

Καθεστώς 2.2.3: «Ανάληψη αγροπεριβαλλοντικών υποχρεώσεων στα εσπεριδοειδή»

Καθεστώς 2.2.4: «Ανάληψη αγροπεριβαλλοντικών υποχρεώσεων στις αροτραίες καλλιέργειες»

Καθεστώς 2.2.5: «Διάσωση και συντήρηση παραδοσιακών ποικιλιών οινοποιήσιμων αμπελών και διάσωση παραδοσιακών φυλών ζώων»

A. Διάσωση παραδοσιακών φυλών ζώων από εξαφάνιση

B. Διάσωση παραδοσιακών ποικιλιών της αμπέλου από εξαφάνιση

Καθεστώς 2.2.6: «Διατήρηση της φυσικής αξίας του γεωργικού περιβάλλοντος και του παραδοσιακού τοπίου με έμφαση στις μειονεκτικές περιοχές»

Καθεστώς 2.2.7: «Ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής γεωργικών προϊόντων»

ΜΕΤΡΟ 2.3: Δασώσεις

Καθεστώς 2.3.1: «Δάσωση γεωργικής γης»

Καθεστώς 2.3.2: «Εγκατάσταση γεωργοδασοπονικών συστημάτων»

Καθεστώς 2.3.3: «Δάσωση μη γεωργικής γης»

ΜΕΤΡΟ 2.4: Προστασία των δασών από τις πυρκαγιές και αναδάσωση καμένων περιοχών

ΜΕΤΡΟ 2.5: Διατήρηση και βελτίωση του κοινωνικού και οικολογικού ρόλου των δασών

Καθεστώς 2.5.1: «Μη παραγωγικές επενδύσεις»

Καθεστώς 2.5.2: «Δασοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις»

Καθεστώς 2.5.3: «Ενισχύσεις Natura 2000»

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3:

[ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ]

ΜΕΤΡΟ 3.1: Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων

ΜΕΤΡΟ 3.2: Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού πλούτου

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4:

[LEADER]

ΜΕΤΡΟ 4.1: Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης

Καθεστώς 4.1.1: «Εφαρμογή στρατηγικών ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας»

Καθεστώς 4.1.2: «Εφαρμογή στρατηγικών ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση του Περιβάλλοντος και της υπαίθρου»

Καθεστώς 4.1.3: «Εφαρμογή στρατηγικών ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας»

ΜΕΤΡΟ 4.2: Διατοπική και διακρατική συνεργασία

ΜΕΤΡΟ 4.3: Λειτουργικά έξοδα, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση στην περιοχή

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5:

[ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ]

ΜΕΤΡΟ 5.1: Τεχνική υποστήριξη

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1:

[ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ]

ΜΕΤΡΟ 1.1: Μόνιμη παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων

Δράση 1: Μόνιμη Απόσυρση αλιευτικών σκαφών

ΜΕΤΡΟ 1.2: Προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων

ΜΕΤΡΟ 1.3: Επενδύσεις επί των αλιευτικών σκαφών και επιλεκτικότητα

Δράση 1: Επενδύσεις πάνω στα αλιευτικά σκάφη

Δράση 2: Επιλεκτικότητα αλιευτικών εργαλείων

Δράση 3: Αντικατάσταση μηχανής αλιευτικών σκαφών

ΜΕΤΡΟ 1.4: Παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας

ΜΕΤΡΟ 1.5: Κοινωνικοοικονομική αποζημίωση για τη διαχείριση του κοινοτικού αλιευτικού στόλου

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:

[ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΑΛΙΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ, ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ]

ΜΕΤΡΟ 2.1: Υδατοκαλλιέργεια

Δράση 1: Παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια

Δράση 2: Υδατοπεριβαλλοντικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια

ΜΕΤΡΟ 2.2: Μεταποίηση και Εμπορία

Δράση 1: Αύξηση των ικανοτήτων παραγωγής

Δράση 2: Εκσυγχρονισμός των μονάδων μεταποίησης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3:

[ΜΕΤΡΑ ΚΟΙΝΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ]

ΜΕΤΡΟ 3.1: Συλλογικές δράσεις

ΜΕΤΡΟ 3.2: Προστασία και ανάπτυξη υδρόβιας πανίδας και χλωρίδας

Δράση 1: Δημιουργία Τεχνητών Υφάλων

ΜΕΤΡΟ 3.3: Αλιευτικοί λιμένες, τόποι εκφόρτωσης και καταφύγια

Δράση 1: Κατασκευή ιχθυόσκαλας και χώρου ελλιμενισμού αλιευτικών σκαφών

Δράση 2: Κατασκευή νέου αλιευτικού καταφυγίου

Δράση 3: Βελτίωση και αναβάθμιση των υφιστάμενων αλιευτικών καταφυγίων

ΜΕΤΡΟ 3.4: Προώθηση και ανάπτυξη νέων αγορών

ΜΕΤΡΟ 3.5: Πιλοτικά σχέδια

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4:

[ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ]

ΜΕΤΡΟ 4.1: Ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5:

[ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ]

ΜΕΤΡΟ 5.1: Τεχνική Συνδρομή

Δράση 1: Εκτέλεση και Διαχείριση του Προγράμματος

Δράση 2: Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών / Μελέτες

Δράση 3: Δημοσιότητα και Πληροφόρηση

Το Όραμα της Κυβερνητικής Πολιτικής

ΜΙΑ ΧΩΡΑ για όλους τους νόμιμους κατοίκους της με εύκολη πρόσβαση, με θαλάσσια και οδικά δίκτυα, που να ενώνουν την Κύπρο με τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο αλλά και με τις χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής, με αναβαθμισμένες συγκοινωνιακές επικοινωνιακές και άλλες υποδομές.

ΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ με υψηλή ανταγωνιστικότητα και ικανότητα διατήρησης και βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου όλων των πολιτών στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης. Με διαρκή βελτίωση της παραγωγικότητας (μέσω και της επιτυχούς μετάβασης στην κοινωνία της γνώσης) στον σύγχρονο κόσμο της καινοτομίας, της παγκοσμιοποίησης και του ανταγωνισμού.

ΜΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ σύγχρονη, διαφανή, αξιοκρατική, απαλλαγμένη από αγκυλώσεις και γραφειοκρατικές διαδικασίες. Με Τοπική Αυτοδιοίκηση προσαρμοσμένη στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές, με πλήρη κατοχύρωση της αυτονομίας, της οικονομικής της αυτοτέλειας και της κοινωνικής της αξιοπιστίας.

ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ίσων ευκαιριών, αλληλεγγύης, κοινωνικής δικαιοσύνης και συνοχής με περαιτέρω στήριξη της κοινωνίας των πολιτών. Χωρίς περιφερειακές ανισότητες και κοινωνικούς αποκλεισμούς. Με σεβασμό στο περιβάλλον, σωστό πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό, αισθητική και ποιότητα. Ευέλικτη, με συνεχή βελτίωση του αριθμού και των θέσεων απασχόλησης, με συνεχή ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και με την παιδεία να αποτελεί το πιο σταθερό υπόβαθρό της στην πορεία για κοινωνικό και οικονομικό εκσυγχρονισμό.

